

RAAD

08 DEC. 2020

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Vaststelling Omgevingsvisie Westland en planMER

AANLEIDING

In 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet integreert 26 wetten met betrekking tot de fysieke leefomgeving in één wet. Het is verplicht voor gemeenten om als onderdeel van de nieuwe Omgevingswet een Omgevingsvisie op te stellen en door de gemeenteraad te laten vaststellen. De Omgevingsvisie is een samenhangend strategisch beeld van de fysieke leefomgeving waarin ook de effecten van ons sociaal beleid tot uitdrukking komen. De Omgevingsvisie gaat onder andere in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. De Omgevingsvisie is breder dan alleen de fysieke leefomgeving; ook onderwerpen als gezondheid, veiligheid en duurzaamheid moeten onderdeel uitmaken van de visie. De Omgevingsvisie geeft weer waar we met Westland naartoe willen en bindt de gemeente aan haar eigen voornemens en ambities.

Hoewel de Omgevingsvisie in technische zin de ruimtelijke structuurvisie vervangt, is de inhoud van de Omgevingsvisie onder de Omgevingswet dus veel breder. In Westland is door het college gekozen om dit instrument in de breedste zin te benutten: een visie op het Westland.

De Omgevingsvisie werkt door in het (later nog op te stellen) omgevingsprogramma, waarin beleidsvoornemens en maatregelen staan die dienen om de doelen in de leefomgeving te bereiken. De Omgevingsvisie geeft ook richting aan het ontwikkelen van het omgevingsplan. Hierin worden de algemene regels en vergunningsplichten vastgelegd die bindend zijn voor burgers en bedrijven (bestemmingsplannen en verordeningen worden hiermee vervangen). Deze regels en vergunningsplichten zijn ondersteunend aan dat wat we willen bereiken in de visie op Westland.

Het maken van een Omgevingsvisie en daarmee samenhangende programma en plannen is een intensief proces, dat tijd vraagt van medewerkers, bestuur, inwoners, bedrijven en ketenpartners. In december 2018 is daarom een plan van aanpak aan de raad voorgelegd, met de uitgangspunten, proces, planning, missie en ambities voor de Omgevingsvisie. Door het vaststellen daarvan heeft de raad richting gegeven aan proces (de aanpak) en inhoud (missie en ambities) van de Omgevingsvisie.

In deze integrale Omgevingsvisie wordt de gewenste toekomst van de gemeente Westland beschreven. Dit moet zorgen voor meer samenhang in beleid en duidelijkheid voor het afwegen van beleid bij het nemen van besluiten. Dit biedt meer duidelijkheid aan initiatiefnemers, die een grotere rol en verantwoordelijkheid in het omgevingsbeleid is toebedacht. Het einddoel is een optimale kwaliteit van de fysieke leefomgeving in Westland, waarbij gewerkt wordt aan een optimale Westlandse balans tussen economische, ecologische en sociale belangen.

De Ontwerp-Omgevingsvisie en het daarbij behorende planMER hebben van vrijdag 7 augustus tot en met donderdag 17 september 2020 ter inzage gelegen. Deze stukken waren zowel digitaal te raadplegen als in het gemeentehuis, de bibliotheken en de wijkcentra in de gemeente. Binnen de termijn van zes weken kon eenieder zijn/haar zienswijze mondeling of schriftelijk kenbaar maken. Ook heeft op 1 september een webinar plaatsgevonden voor ondernemers. Op deze avond zijn on

RAADSVOORSTEL

dernemers geïnformeerd over de stukken die ter inzage lagen en de manier waarop ze een zienswijze konden indienen.

DOELSTELLING

De definitieve Omgevingsvisie en het planMER vast te stellen.

ARGUMENTATIE

Beslispunt 1: De nota van beantwoording zienswijzen vast te stellen

1.1 De ingediende zienswijzen zijn van een antwoord voorzien en de aanpassingen zijn verwerkt in de Omgevingsvisie

Er zijn 22 zienswijzen ingediend. Naar aanleiding daarvan zijn verbeteringen doorgevoerd en nu ligt de definitieve Omgevingsvisie bij u voor. Hierin zijn de belangrijke wijzigingen opgenomen. Deze zijn terug te vinden in de Nota van wijzigingen.

Beslispunt 2: Het planMER vast te stellen

2.1 Het laten opstellen van een planMER is een wettelijke verplichting

MER staat voor het milieueffectrapport. Dit is onderdeel van de gelijknamige procedure, m.e.r.-procedure genoemd. Het verschil zit in de schrijfwijze. Een m.e.r.-procedure is in 1987 in het leven geroepen om natuur en milieu een gelijkwaardige stem te geven in de besluitvorming rond plannen en projecten en volgt uit Europese regelgeving. Het opstellen van een milieueffectrapport (MER) is daarin altijd een vast onderdeel.

In de Omgevingswet zijn, net als nu, een Omgevingsvisie, een programma, een Omgevingsplan en een voorkeursbeslissing benoemd als plan-m.e.r.-plichtig, indien het kaderstellend is voor m.e.r.- (beoordelings)-plichtige besluiten of als een Passende Beoordeling moet worden gemaakt op grond van de Wet natuurbescherming. Advies van de Commissie m.e.r. over een planMER is, en blijft ook onder de nieuwe Omgevingswet, verplicht.

In het najaar van 2019 zijn we gestart met het opstellen van een milieueffectrapport (planMER). Dit is uitgevoerd door adviesbureau RHDHV, het bureau dat ook het planMER voor de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) heeft opgesteld. Het planMER levert input voor de Omgevingsvisie. In het planMER is inzicht gegeven in de huidige en de verwachte toekomstige leefomgeving van Westland en zijn de mogelijke effecten (kansen en risico's) van de Omgevingsvisie in beeld gebracht, beoordeeld en integraal afgewogen. Daarbij zijn verschillende scenario's (alternatieven) geschetst, waardoor we de effecten van verschillende opties beter kunnen overzien en, indien nodig, de koers bij kunnen sturen. Zo heeft het planMER ons geholpen de huidige knelpunten in beeld te brengen, de haalbaarheid van onze ambities te bepalen en inzicht te geven in de effecten van het beleid.

Beslispunt 3: Het advies van de commissie m.e.r. gedeeltelijk op te volgen

3.1. De commissie m.e.r. gaat in haar toetsingsadvies voorbij aan het feit dat de Omgevingsvisie een strategische visie op een hoger abstractieniveau is.

In mei 2020 hebben wij advies gevraagd aan de commissie, m.e.r. over het opgestelde planMER. Op 1 september is de commissie op locatiebezoek in Westland geweest en op 25 september hebben wij hun concept-advies ontvangen. Dit advies hebben wij grondig bestudeerd en op 30 september met de commissieleden besproken. Wij stellen voor dit advies niet volledig op te volgen.

RAADSVOORSTEL

Dit is mogelijk, want het advies van de commissie m.e.r. is geen bindend advies danwel een advies met rechtsgevolgen.

Ook bij de huidige Structuurvisie (vastgesteld in 2013) is het advies van de commissie m.e.r. om nader onderzoek naar milieueffecten te doen, destijds slechts beperkt opgevolgd. Tenslotte is ons gemeld dat bij andere Omgevingsvisies tot nu toe de commissie m.e.r. steeds adviseert om nader onderzoek te doen of extra maatregelen te treffen.

Het advies van de Commissie m.e.r. over de Omgevingsvisie kan opgeknipt worden in drie delen:

1. De positieve zaken uit het planMER: *De systematiek van het MER is goed navolgbaar en maakt helder onderscheid tussen de Omgevingsvisie 1.0 en 2.0. Het MER geeft waardevolle informatie over de voorwaarden die nodig zijn om ambities te kunnen halen.*
2. Ruimte vraag: *Veel beleidsuitspraken zijn nog niet concreet: ambities zijn veelal globaal, en er zijn veel procesbesluiten. Het MER kan hier maar beperkt inzicht geven in de milieueffecten en het ruimtebeslag. De beleidsuitspraken over woningbouw, de groennorm en bedrijventerreinen zijn echter wel concreet, maar hiervan zijn ruimte vraag en de milieueffecten niet voldoende in beeld gebracht.*

Op basis van deze opmerking hebben we de extra ruimte vraag berekend en in een kaart met toelichting opgenomen in de Omgevingsvisie. Zo maken we inzichtelijk hoe ambities ruimtelijk in te passen zijn binnen de gemeente.

3. Aanvullend onderzoek: *De Commissie signaleert daarom bij de toetsing van het MER dat hierover nog informatie nodig is die essentieel is om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming over de Omgevingsvisie Westland. De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de Omgevingsvisie Westland.*

De Omgevingsvisie is een integrale visie met strategische hoofdkeuzes van beleid voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. Ook vormt het een kader voor het opstellen van een Omgevingsprogramma en Omgevingsplannen. Daarin worden de hoofdlijnen verder uitgewerkt. Door het strategische karakter van de Omgevingsvisie zijn veel (gewenste) ontwikkelingen nog globaal en indicatief. Iedere gemeente mag voor zich bepalen hoe abstract of diep uitgewerkt een Omgevingsvisie is. In Westland is dit eerder in het proces (plan van aanpak Omgevingsvisie, vastgesteld door de gemeenteraad in december 2018) een bewuste keuze geweest. Hierbij past een planMER dat globaal en indicatief de gevolgen voor het milieu aannemelijk maakt. De commissie m.e.r. vraagt in haar advies om diepgaand en kwantitatief effectenonderzoek als aanvulling op het planMER, voorafgaand aan besluitvorming. Wij zijn van mening dat dit voor onze Omgevingsvisie te ver voert. Wij gaan als volgt met dit advies om: Als er nieuwe concrete, kaderstellende ontwikkelingen zijn, zullen we in een planMER de milieueffecten laten onderzoeken, als ook ingeval plannen in een meer concreet stadium terecht komen.

Tenslotte doet de commissie nog enkele aanbevelingen, die we betrekken bij de update van de Omgevingsvisie in 2022 of naar uitwerkingen in het Omgevingsprogramma. Daarmee hebben we dan alle aanbevelingen geadresseerd.

RAADSVOORSTEL

Beslispunt 4: De Structuurvisie en de Duurzaamheidsagenda in te trekken

4.1. De bundeling van gemeentelijk beleid in een Omgevingsvisie draagt bij aan samenhangender beleid.

De Omgevingswet heeft als doel om regelgeving eenvoudiger, sneller en samenhangender te maken en meer ruimte voor initiatieven te geven. Het bundelen van gemeentelijk beleid uit visies en nota's in één document draagt bij aan deze doelstelling en geeft initiatiefnemers, burgers, ondernemers en organisaties meer duidelijkheid over de koers van de gemeente. Eén document werkt prettiger als afwegingskader voor nieuwe ontwikkelingen.

De nieuwe Omgevingsvisie is breder en omvangrijker dan elke eerdere beleidsnota of -visie van Westland. We kijken voor alle werkvelden naar de toekomst en beschrijven dat in de Omgevingsvisie. Het beleid dat aangeeft wat de gemeente precies gaat doen om dat toekomstbeeld te bereiken, brengen we onder in het integrale omgevingsprogramma. Na het vaststellen van deze Omgevingsvisie worden verschillende beleidsnota's, waaronder de structuurvisie, ingetrokken. De structuurvisie voor de Driesprong in Kwintsheul blijft wel gelden. Ook moet elk nieuw beleid binnen dit geschetste toekomstbeeld passen en zullen we de inhoud ervan toevoegen aan het Omgevingsprogramma. Met de evaluatie van de omgevingsvisie in 2022 zullen we bekijken wat de consequenties zijn voor het huidige vigerende beleid.

4.2 Met de intrekking van bestaande beleidsnota's wordt voorkomen dat initiatiefnemers bij het indienen van projecten/initiatieven zich kunnen beroepen op inmiddels achterhaald beleid dat formeel nog rechtskracht heeft.

Als beleidsnota's niet ingetrokken worden, blijven deze nota's of visies nog gelden naast de Omgevingsvisie.

Beslispunt 5: De Omgevingsvisie vast te stellen

5.1. De Omgevingsvisie is na een breed participatietraject tot stand gekomen

De omgevingsvisie hebben we niet alleen gemaakt. In 2018 en 2019 zijn we met een brede groep inwoners, bedrijven, brancheorganisaties en experts het gesprek aangegaan tijdens straatinterviews, Denk Mee Cafés in de verschillende dorpen, themabijeenkomsten en online enquêtes. Hier kwamen Westland, de dorpen en de dilemma's en keuzes die voortkomen uit onze ambities aan bod. Ook met de Raad zijn diverse raadsessies geweest over de koers van de visie. Vervolgens hebben zo'n 200 stakeholders (ketenpartners, Raadsleden, buurgemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties, hogere overheden en verenigingen) mee kunnen lezen met onze concept-visie. Tenslotte is onlangs de formele zienswijze-periode afgerond. De voorliggende Omgevingsvisie is het resultaat van dit uitgebreide participatieproces.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Beslispunt 1: De nota van beantwoording zienswijzen vast te stellen

1.1. Kanttekening: Indieners zijn het niet eens met de beantwoording van de zienswijzen

Na vaststelling van de Omgevingsvisie is geen bezwaar of beroep mogelijk.

Beslispunt 2: Het planMER vast te stellen

2.1. Risico: Er ontstaan nieuwe ontwikkelingen die nog geen onderdeel uitmaken van de Omgevingsvisie

RAADSVOORSTEL

De mogelijkheid bestaat dat er nieuwe gebiedsontwikkelingen ontstaan die nu nog geen onderdeel uitmaken van de Omgevingsvisie. Deze kunnen we meenemen in de evaluatie / actualisatie van de Omgevingsvisie, die we in 2022 aan de gemeenteraad verwachten voor te leggen. Als dit een grote gebiedsontwikkeling betreft, kan deze eveneens planMER-plichtig zijn. Omdat de Omgevingsvisie reeds is vastgesteld, dient een eventueel milieueffectrapport zich dan alleen te focussen op nieuw beleid en/of nieuwe beoogde gebiedsontwikkeling(en) die nog niet eerder beoordeeld zijn.

Beslispunt 4: De Structuurvisie en de Duurzaamheidsagenda in te trekken

4.1. De Omgevingsvisie bevat vooral het strategische beleid en bevat minder details dan bepaalde beleidsnota's

De Omgevingsvisie is vaak strategischer en minder uitvoerings-gericht dan veel beleidsnota's. We trekken daarom alleen beleidsstukken in die geheel vervangen kunnen worden door de Omgevingsvisie. Ten tijde van de herziene versie, in 2022, zullen we het Omgevingsprogramma met het meer uitvoeringsgerichte beleid hebben opgesteld.

Beslispunt 5: De Omgevingsvisie vast te stellen

5.1. Er ontstaan nieuwe ontwikkelingen die in strijd zijn met de keuzes in de visie

Een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling zou de keuzes in de Omgevingsvisie in een ander daglicht kunnen plaatsen. De huidige Omgevingsvisie verwoordt de richting die we meegekregen hebben vanuit het participatietraject en de werksessies met de gemeenteraad, te weten: beheerste groei en het aanpassen van ons woningbouwprogramma aan de behoeften van onze inwoners en economisch gebonden. In de Omgevingsvisie wordt op meerdere plekken benoemd dat de visie een routekaart is, maar tegelijk een levend document, dat zal worden aangepast als grote ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

FINANCIËN

In totaal bedragen de kosten van het gehele traject om te komen tot een Omgevingsvisie met bijbehorend participatietraject en m.e.r.plicht ongeveer € 243.500,-. De kosten voor de ontwikkeling van de Omgevingsvisie 2.0 zijn opgevangen binnen het budget van het Programma Implementatie Omgevingswet.

Structurele kosten

Voor de toekomst voorzien we nog kosten voor monitoring van de ambities. Hiervoor zullen we de landelijke monitor / benchmark van bureau Telos als basis blijven gebruiken (kosten ongeveer € 5000,-/jaar)

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Na vaststelling wordt via de gemeentelijke kanalen (sociale media, website en de gemeentepagina) gecommuniceerd over de vaststelling van de Omgevingsvisie. Ook wordt het e-magazine op de gemeentelijke website, dat nu al beschikbaar is, geactualiseerd en gecontinueerd. Daarnaast zal ook een persbericht over de vaststelling worden verstuurd. Mogelijk wordt aanvullend hierop nog een activiteit georganiseerd om aandacht te vragen voor de inhoud van de visie. Dit zal deels afhankelijk zijn van de dan geldende coronamogelijkheden.

RAADSVOORSTEL

EXTERN OVERLEG

Bij het opstellen van de Omgevingsvisie zijn gedurende het gehele proces zijn bewoners, raadsleden en allerlei andere stakeholders op diverse manieren in de gelegenheid gesteld om mee te denken over de inhoud van deze visie. Een opsomming van de bijeenkomsten vindt u hieronder:

- November 2017 Online enquête onder alle inwoners van Westland
- Juni 2018 Expertmeeting Groen, Gezondheid en Klimaatadaptatie
- Juni 2018 Expertmeeting Recreatie en Cultuurhistorie
- Juli 2018 Expertmeeting Omgevingsveiligheid
- November 2018 Ambtelijke tweedaagse Omgevingsvisie
- November 2018 Verdiepende enquête onder Westland Panel en Jongerenraad
- Januari 2019 Westland en Midden-Delfland over grensoverschrijdende thema's
- Februari 2019 Ambtelijke tweedaagse Omgevingsvisie
- Maart 2019 Raadswerkgroep
- Maart 2019 Bijeenkomst voor initiatiefnemers en ondernemers
- Juni 2019 Inspiratiesessie Raad
- Oktober 2019 Denk Mee Cafés in Naaldwijk en Monster
- November 2019 Denk Mee Cafés in 's-Gravenzande, De Lier, Ter Heijde, Kwintsheul, Honselersdijk en Maasdijk en straatinterviews op diverse plekken
- December 2019 Twee sessies met de Raad
- Januari 2020 Sessie met de Raad
- Maart 2020 Sessie met de Raad, i.v.m. Corona via e-mail
- September 2020 Digitaal webinar voor ondernemers

VERVOLGTRAJECT

Het vervolgtraject bestaat uit de behandeling van de Omgevingsvisie en het planMER in de commissie Ruimte en de gemeenteraad. Na de publicatie van de vastgestelde Omgevingsvisie is de visie het richtinggevend kader voor alle medewerkers. De tekst van de visie zal digitaal toegankelijk en interactief gemaakt worden. Met deze omgevingsvisie maken we de kaart digitaal toegankelijk. Met de evaluatie van de Omgevingsvisie in 2022 is het Digitaal Stelsel Omgevingswet gereed en kunnen we de kaart ook meer interactief ontsluiten.

Na de definitieve vaststelling in de Raad zal de Omgevingsvisie, tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet, fungeren als gemeentelijke structuurvisie als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening. Vanaf de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet, geldt de voorliggende Omgevingsvisie als een gemeentelijke omgevingsvisie als bedoeld in de Omgevingswet. Hiermee kunnen we dan richting geven aan een herijkte koers voor Westland. Een jaar na het vaststellen evalueren we of de Omgevingsvisie in de praktijk voldoende handvatten biedt. Uiterlijk in 2022 wordt de visie geëvalueerd en bijgesteld. We verwachten dat we dan meer informatie hebben over o.a. de gebiedsontwikkeling bij Royal Flora Holland en de laatste ontwikkelingen op het gebied van energietransitie en klimaatadaptatie.

Tenslotte gaan we de ambities uit de Omgevingsvisie monitoren. Hiervoor gebruiken we de nationale monitor duurzaamheid gemeenten van bureau Telos als basis. Hierin worden jaarlijks 126 indicatoren gemeten, verdeeld over people, planet en profit. Zo kunnen we per indicator zien hoe we ons in de tijd ontwikkelen, maar ook per onderdeel (people, planet en profit) én we kunnen

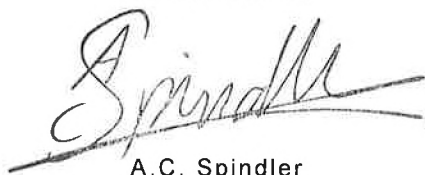
RAADSVORSTEL

daarmee terugzien of de balans tussen economische, ecologische en sociale belangen verbeterd (conform onze missie).

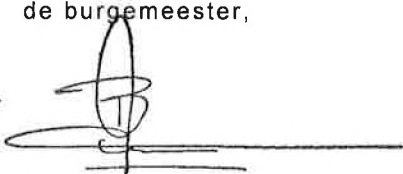
Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris,

de burgemeester,

A.C. Spindler

B.R. Arends

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 oktober 2020, met de volgende bijlage(n):

- 20-0283725 Nota van Beantwoording Zienswijzen Omgevingsvisie
- 20-0283727 Nota van Beantwoording Zienswijzen Omgevingsvisie Anoniem
- 20-0283735 Nota van Wijzigingen Omgevingsvisie
- 20-0283733 Advies Commissie m.e.r. Omgevingsvisie
- 20-0283732 PlanMER Omgevingsvisie
- 20-0283722 Omgevingsvisie 2020

gelet op het bepaalde in artikel 3.1 van de Omgevingswet;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 24 november 2020 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

De raad voor te stellen om:

1. De nota van beantwoording zienswijzen vast te stellen
2. Het planMER vast te stellen
3. Het advies van de commissie m.e.r. gedeeltelijk op te volgen
4. De Structuurvisie en de Duurzaamheidsagenda in te trekken
5. De Omgevingsvisie vast te stellen

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 8 december 2020,

de griffier,

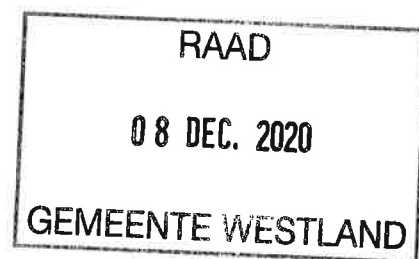

A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter,

B.R. Arends

(zie aangenomen amendement 21.C)
Bygevoegd

Amendement C Omgevingsvisie agendapunt 21

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 8 december 2020;

Aan de Omgevingsvisie toe te voegen op pag. 122:

"Het omgevingsprogramma stelt het College pas vast, nadat de Raad daarover
~~een besluit genomen heeft~~".

geconsulteerd is.

Gaat over tot de orde van de dag.

Westland Verstandig

GroenLinks Westland

Peter Duijsens

Ulbe Spaans

Aanvaard, met 26 stemmen
van en 70 tegen.
A. Bergmans,
griffier.

V	≠
WV 7	VVD 3
SBW 4	LPF 7
GLINKS 1	
PvdA 1	
DBB 1	
CU-SP 2	
DA 70	
26	70